

ENTREVISTA

ENRIQUE IGLESIAS

Secretari General Iberoamericà

Feta per **JOAN OLIVER** el 15 de novembre de 2005

El 28 de maig de 2005 va celebrar-se a Guimarães, Portugal, una reunió extraordinària de ministres de Relacions Exteriors d'Iberoamèrica. Per indicació dels caps d'Estat i de Govern, els cancellers Iberoamericans van designar a l'Uruguaià Enrique V. Iglesias per al càrrec de Secretari General Iberoamericà.

Joan Oliver: Primerament, és inevitable demanar-li una petita reflexió general sobre l'Amèrica Llatina, per intentar analitzar el que hi ha a la base de la situació actual. Després de la seva experiència de més de disset anys com a president del Banc Iberoamericà de Desenvolupament (BID) i de tres anys a la Comissió Econòmica per a Amèrica Llatina i el Carib de les Nacions Unides (CEPAL), pot corroborar que l'Amèrica Llatina, globalment, està vivint una etapa de transformació radical i de clara millora, com semblen indicar alguns diagnòstics poc discutibles?

Enrique Iglesias: L'Amèrica Llatina ha tingut una experiència molt rica en tots els sentits, i és cert que en l'aspecte polític, econòmic i social s'han produït grans transformacions els darrers anys: transformacions positives que, d'altra banda, també han provocat nous problemes. En l'aspecte polític, ha recuperat espais de democràcia en la majoria de països, i això comporta un enfortiment dels drets humans i de les institucions; aquestes són conquestes inapreciables que hem de saber valorar. Però les institucions han estat posades a prova en moments dramàtics: els darrers anys, més de dotze presidents han deixat el govern sense haver acabat el mandat, i ho han fet per la via constitucional, per vies legals, cosa que vol dir que les institucions han funcionat de manera adequada, i això és positiu.

Ara els problemes vénen del fet que la gent continua optant per la democràcia com la millor forma de govern, però no està satisfeta de com funciona, de la seva capacitat de generar dividendes socials i de solucionar els seus problemes immediats. Per tant, som en una situació de democràcia que es manté perquè teòricament la gent estima la llibertat, però aquesta estimació pot veure's limitada en la mesura que la democràcia no sigui capaç d'aportar autèntics dividendes socials, de resoldre la pobresa, de generar ocupació i, principalment i per sobre de tot, de donar una solució a la mala distribució de la renda –que personalment crec que és una de les qüestions més dramàtiques de l'Amèrica Llatina d'avui. Ens ha d'amoïnar la pobresa, perquè un 42% de pobres són molts pobres en conjunt, però també és extremadament preocupant que la distribució de la renda sigui la pitjor del món. Aquest fet ens omple d'angoixa i, en certa manera, també de preocupació.

Així doncs, en l'aspecte polític el panorama és el següent: tenim una regió més segura d'ella mateixa en aquest sentit, però també més conscient que està passant alguna cosa, alguna cosa que fa que encara no haguem aconseguit donar a la gent, a la societat, el que espera del funcionament de la democràcia. Sens dubte, tot això interpel·la directament molts agents: interpel·la la classe política, per descomptat, en la mesura que –segons el meu parer– el procés de modernització de l'economia ha estat més ràpid que la modernització de les institucions polítiques; també crec que interpel·la les institucions, però en aquest àmbit considero que nosaltres ens hem quedat una mica enrere respecte del que podria ser una visió moderna de les institucions, sobretot de l'Estat en sentit ampli –el poder executiu, el poder legislatiu i el poder judicial–: aquí hem d'esforçar-nos més. Per tant, la classe política d'una banda, les institucions de l'altra i les mateixes actituds de diversos sectors –els agents empresarials o sindicals, que moltes vegades estan deslligats de les noves realitats que ens imposa el món en què hem de viure i del qual no podem escapar– són interpel·lats directament per les noves realitats.

Pel que fa al ciutadà, passa exactament el mateix: han sorgit nous problemes, noves realitats –societat pel pacte, més democràcia i llibertat d'expressió i d'informació, etc.–, que també estan servint de base a nous reptes, com el de l'increment de la presència de determinats grups que històricament han estat exclosos, com els pobles indígenes. El fenomen indígena és tota una realitat que sempre ha estat amb nosaltres, però els indígenes consti-

tueixen unes comunitats que han estat excloses o apartades del progrés material i que no han tingut presència en la vida política dels nostres països. En alguns moments de la història han tingut un paper actiu però avui dia, certament, tenen el més actiu de la història contemporània. Cal tractar aquesta qüestió que d'alguna manera se'ns està plantejant...

J.O.: Podríem parlar d'un cert problema d'identitat?

E.I.: No, potser seria més correcte dir que hi ha un problema d'integració d'aquestes comunitats a les societats en què viuen.

**J.O.: Els indígenes americans es reconeixen ells mateixos amb niti-
desa? És evident que hi ha diferències importants i, sens dubte,
aquest és un tema complex, però ¿podríem dir que el fet que aques-
ta qüestió –la de la no-incorporació cultural o social de les comuni-
tats indígenes– no estigui resolta fa que el conjunt de les societats
d'aquests països arribi a tenir dificultats per respondre preguntes
sobre la seva identitat (qui som, què som, d'on venim, quina identi-
tat tenim, quina és la nostra història)?**

E.I.: Efectivament, i sobretot als països que tenen una forta presència de comunitats indígenes. D'aquí que tots els moviments polítics emergents tendixin a reclamar una nova estructura política basada en una participació activa de la identitat indígena, que és la bandera dels moviments actuals que diuen que representen el fenomen indígena a l'Amèrica Llatina: el desig de participació i d'integració de les seves cultures i tradicions. Així, resisteixen l'assimilació i, en canvi, donen molt més suport a un procés d'integració que en respecti les cultures, tradicions i valors, fins i tot l'idioma. Crec que s'ha avançat una mica, però cal fer molt més per arribar a integrar-los realment en la vida social.

Un altre dels nous fenòmens en l'àmbit social són les generacions joves que pateixen elevats índexs d'atur i una clara manca d'integració. L'atur arriba a xifres d'allò més elevades: en alguns països, el 40% o el 50% de la gent jove no té feina, i això és molt greu perquè nodreix protestes i insatisfaccions que vehiculen els nous instruments amb què s'expressa la cultura i, encara pitjor, formes de protesta importades d'altres països –fins i tot dels Estats Units–, que en alguns casos estan abastant proporcions importants i amb conseqüències greus a totes les societats, especialment les centreamericanes.

En resum, tenim un conjunt de societats en ebullició, i aquesta realitat ha

de ser reconeguda pel funcionament democràtic, per les institucions democràtiques i, sobretot, per les institucions polítiques. Aquesta és la complexitat que estem vivint i que va acompanyada d'una realitat econòmica que ha evolucionat amb el temps. L'Amèrica Llatina ha estat un laboratori espectacular de models molt diferents...

J.O.: Tots els *invents* sociopolítics l'han fet servir de camp de proves; els han patit tots!

E.I.: Sí; hem tingut una gran capacitat d'importació d'ideologies de tots els colors, amb tots els matisos, i això ens ha convertit en un laboratori d'experiències que de vegades han estat veritablement exitoses i de vegades han estat grans fracassos; aquesta és la realitat. Al llarg de la meua vida he arribat a conèixer diversos models econòmics: l'estatista, impulsat principalment per la CEPAL; diferents versions dels models liberalitzadors, sobretot als anys noranta, amb el Consens de Washington; he viscut les crisis que van acompanyar el col·lapse dels models, la mateixa crisi dels models... I ara entenc que, en general, s'està gestant una visió una mica més pragmàtica de la forma de tractar els assumptes econòmics, en consonància amb el que avui també es percep a escala mundial.

A l'Amèrica Llatina hi ha un cert pragmatisme molt valuós, sempre que el sapiguem mantenir i matisar i procurem que no ofegui les idees, i menys encara els ideals. Cal un pragmatisme que ens permeti moure'ns pel difícil món en què som sense perdre de vista que els països necessiten ideals, motivacions, fins i tot el valor intrínsec de les utopies, que també tenen el seu paper en la modernització de la societat. Per tant, precisament a causa de la globalització calen moltes dosis de pragmatisme.

J.O.: En el menyspreu de la política, segurament l'Amèrica Llatina porta força avantatge respecte d'altres països. Tot i així, es tracta d'un fenomen que, segurament per altres motius, també s'observa a Europa i fins i tot als Estats Units a nivells fins ara inusuals. Quina opinió en té: la crisi i el menyspreu de la política són un drama?

E.I.: És un assumpte molt greu, perquè d'alguna manera no hi ha democràcia sense partits polítics, i en el fons els partits polítics són la garantia que la democràcia és capaç de fer front als problemes de la societat, perquè són vehicles bàsics de transmissió de les aspiracions de la societat. Per tant, efectivament, el desprestigi de la política és un problema important, i és el que fa precisament que hi hagi tanta volatilitat en la lleialtat de l'opinió pública envers els partits i tanta transferència cap a la lleialtat a les persones o els moviments circumstancials que operen en una societat, per exemple. D'aquí ve que, avui dia, la gran demanda sigui la de la qualitat de la política.

J.O.: Què és la qualitat de la política? Com es defineix? Com es mesura?

E.I.: La qualitat de la política és la capacitat de liderar entenent la capacitat del fenomen social que vivim i les implicacions de viure en un món recentment globalitzat; la necessitat d'entendre els límits de l'acció política respecte de les relacions de caràcter internacional; és saber què hem de fer per navegar dins d'aquesta complexitat per aconseguir els reptes de les societats, mantenint el nord però alhora controlant-la dins dels límits de les condicions reactives que ens imposa el món.

J.O.: Davant d'un sol món –un món globalitzat que fa molt complex el paper dels polítics–, potser els ciutadans acaben tenint la impressió que els polítics són gairebé una reminiscència del passat?

E.I.: No n'estic segur. Del que sí que estic convençut és que després dels fracassos que l'acció política ha tingut en el passat, es tendeix a confiar més en

les persones que en qualsevol altra cosa. Avui dia veiem que arriben al poder persones que han estat, per exemple, alcaldes, perquè la gent veu que han fet coses concretes, els tenen confiança i hi dialoguen molt més sovint perquè estan més en contacte amb la societat: hi veuen persones que centren la seva atenció i confiança; en lloc de confiar en els partits, els ciutadans confien en les persones, i això està bé. Sovint es veu que líders populars –que han sortit de la pantalla de televisió– de sobte conquereixen l'opinió pública... es produeix un cansament respecte del missatge ideològic o partidista i s'incrementa la confiança en les persones.

J.O.: Podríem dir que, en aquest món incert, l'orgull nacional torna a ser important? A l'última Cimera de les Amèriques hi vam veure un conjunt de països que, en certa manera, van dir-se a si mateixos: «Jo sóc capaç de dir al senyor Bush: “No faré el que vostè vol que faci!”»...

E.I.: Depèn. És veritat que els assumptes comercials són, per definició, molt complexos –vostès ho saben prou bé aquí, a Europa: fa quaranta anys que naveguen i encara tenen problemes... i continuaran tenint-ne!–: el comerç és complicat des de temps bíblics. No obstant això, al Mar del Plata es va veure clarament que els països viuen situacions molt diferents en relació amb el sistema econòmic internacional. Hi ha països com Xile, per exemple, que tenen el 70% del PIB vinculat al comerç exterior; Xile ha creat una vinculació importantíssima amb el món internacional que fa que la seva obertura exterior sigui vital; però aquest no és el cas del Brasil, que té un índex del 20-25%. El valor relatiu de l'obertura exterior és molt diferent en un país amb un mercat reduït que en un país amb un mercat important. Naturalment, això provoca reaccions ben diferents i fa que, per exemple, a l'última cimera, de vint-i-nou països, hi hagués un grup destacat amb una postura molt positiva pel que fa a l'obertura –hi eren Mèxic i Xile, que tenen relacions econòmiques amb els Estats Units, Europa i Àsia–; tot el grup centreamericà, que acaba d'arribar a un acord amb els Estats Units; i hi havia Panamà i el grup del Carib, que estan buscant la mateixa connexió: en aquests països el camí cap a un acord era molt més fàcil d'aconseguir. D'altra banda, els països del Mercosur –pràcticament, el Brasil i l'Argentina– no van dir que no volguessin entrar en aquesta lògica, sinó que ho farien un cop haguessin resolt el problema de la seva gran dependència de matèries primeres sotmeses a fortes barreres proteccionistes.

I Veneçuela, per descomptat, que té una postura molt contrària a aquest tipus d'acord... Aquest va ser el panorama. Hem d'entendre que en aquestes qüestions les asimetries nacionals són molt importants, ja que els països viuen situacions molt diferents. Un país com el meu, amb tres milions d'habitants, no té més remei que obrir-se al món. Què hem de fer, sinó, amb el nostre mercat? Ens hem d'obrir en totes les direccions: nord, sud, est i oest.

J.O.: Parlem de l'emigració. Els darrers anys alguns països llatinoamericans han viscut una emigració fortíssima cap a Europa –especialment cap a Espanya– i els Estats Units. Quins efectes té aquesta realitat en l'economia? Es parla de la importància de les remeses d'emigrants, però quins efectes tenen en els països de procedència de cara a les perspectives de creixement i de futur? Alguns pensen que aquesta emigració és de persones relativament joves amb un cert caràcter emprenedor. Fins a quin punt pot ser que això dreni les possibilitats de creixement d'aquests països, tot i que les remeses de diners actuals poden fer pensar el contrari?

E.I.: El fenomen migratori és molt complex i té moltes cares, segons des d'on es miri. En primer lloc, els nostres països han estat incapaços d'oferir feina decent i productiva, i per això s'ha generat una pressió brutal per accedir als mercats més desenvolupats, sobretot els dels Estats Units i Europa. Des del punt de vista relatiu, li puc dir que hi ha 45.000 milions de dòlars d'ingressos de remeses procedents de la venda del servei dels emigrants, i que entre tenir una persona a l'atur i tenir-la treballant, em sembla que l'opció és evident. Però aquesta és només una cara. L'altra és que estem perdent recursos humans i, sobretot, estem perdent professionals; aquesta pèrdua notable de capital humà representa una pèrdua de qualitat fonamental per al creixement mutu dels països. A més, ara ens enfrontem a una política dels països desenvolupats de promoció de l'emigració de personal qualificat, i això significa que ens estan restant recursos molt importants d'aquest capital per al creixement futur. Aquests elements em preocupen, és clar.

Ara bé: què hi podem fer? En primer lloc, caldria buscar la manera d'aconseguir que els països tinguin més capacitat de generar ocupació –és cert que, d'alguna manera, això passarà a mig termini, a mesura que comencin a créixer i desenvolupar-se–; en segon lloc, també hem de tenir en compte que el fenomen de la succió de recursos humans del sud per part del nord continua-

rà, i no només afectarà les persones formades, que comporten una pèrdua neta de capital per a nosaltres, sinó també dels recursos humans no qualificats, simplement perquè la gent no opta per aquesta mena de feina en els països desenvolupats. A més, la mateixa constant demogràfica fa que aquests països cada vegada necessitin més recursos humans.

En definitiva, tenim elements que, combinats, donen a la qüestió migratòria una rellevància notable. No és desitjable que la gent se'n vagi, sinó que es quedi al seu país de forma productiva i amb feines decents i remunerades. Aquesta és la situació ideal, i encara més si pensem en el que invertim en recursos humans... que aniran a servir per a la producció dels països desenvolupats. L'assumpte és, doncs, molt complex; en l'àmbit nacional implica que els països s'han de desenvolupar, han de créixer i han de crear ocupació productiva, mentre que en l'àmbit internacional comporta unes remeses que esdevenen recursos molt importants –en alguns casos representen el 14% o 15% del PIB. Cal intentar evolucionar cap al concepte de les remeses productives: superar les remeses assistencials perquè, a partir d'aquestes, es puguin construir vincles econòmics que donin suport al desenvolupament nacional dels països, més o menys com han fet els emigrants asiàtics als Estats Units.

J.O.: S'ha estat treballant en aquesta idea, en emprar aquests fons per a les concessions de microcrèdits o altres de similars?

E.I.: El desenvolupament de *software* a l'Índia va comptar amb el suport dels emigrants enviats als Estats Units, i diria que a Corea passa el mateix. Passar de les remeses assistencials a les remeses productives és un gran objectiu que cal alimentar.

J.O.: De forma espontània, ja es fa una mica per la via de la hipoteca o del que podríem anomenar *construcció substitutiva d'hipoteca*: el fet de destinar les remeses a la construcció d'un habitatge és un primer pas, oi?

E.I.: És un primer pas, i és molt important, però cal avançar més. Cal aconseguir que la gent estalviï als seus països d'origen, i no als d'acollida, i això és el que convé fomentar: que hi hagi institucions financeres per a l'estalvi. Però també cal crear canals empresarials de nord a sud. Una altra qüestió important –que, d'altra banda, no sé com tractar– és que nosaltres tenim la necessitat que aquestes comunitats, tan importants i tan nombroses, també tinguin l'opció d'ascendir socialment als països d'acollida; en aquest sentit, l'educa-

ció és molt important, i aquest és un tema sobre el qual hem estat reflexionant: què podem fer per ajudar que aquests ciutadans, allà on són, no siguin de segona o tercera, sinó de primera categoria? Com que l'educació hi té un paper molt important, cal veure com s'hi facilita l'accés. Tot plegat és molt complex, però no ho hem de perdre de vista.

J.O.: Als Estats Units les últimes dades semblen indicar clarament que la població llatina té una mobilitat social elevadíssima en comparació amb altres minories.

E.I.: En comparació amb altres minories, sí, i afortunadament estem veient que cada vegada més l'educació és clau perquè això passi: aquell és un país molt obert, que ho permet. Fins i tot fóra bo que els que viuen fora de llatinoamèrica poguessin beneficiar-se d'intercanvis culturals i educatius amb el sud. A nosaltres ens aniria bé que hi hagués un flux d'estudiants nord-sud; que els que són allà tornessin als seus països, però després d'haver recuperat l'idioma i l'interès pel país d'on els seus pares van marxar.

J.O.: Fa cinquanta o cent anys –quan, per cert, va haver-hi onades migratòries importants en sentit contrari–, ningú no dubtava que, en general, l'emigració era per a tota la vida. Avui dia, la facilitat de comunicació i el contacte amb els països d'origen, el cost baixíssim de les línies aèries, Internet i tot això que anomenem *món globalitzat* fan pensar que potser el fenomen migratori és reversible.

E.I.: Vostès van conèixer l'emigració espanyola que va marxar després de la guerra i que després va tornar, capacitada i amb diners estalviats; va ser un cercle virtuós. Està passant alguna cosa similar, però en una proporció molt baixa. Mentre l'Amèrica Llatina no ofereixi més oportunitats de desenvolupament i més dinamisme, no serà tan fàcil que el procés migratori es reverteixi. En canvi, hi ha experiències interessants com la del Japó, amb diversos centenars de milers de ciutadans d'origen japonès que vénen sobretot del Brasil, i també del Perú i Bolívia, que viuen un procés de reversió: se'n van, es formen –generalment amb contracte– i dos anys després tornen al seu país amb una experiència tècnica acumulada. Nosaltres, quan érem al Banco Interamericano, donàvem suport als fons que permetien fer que, en tornar als seus països, aquesta gent tingués estalvis o recursos financers per crear una petita indústria, una activitat econòmica en què l'experiència acumulada al Japó els servís.

J.O.: En el seu nou càrrec, un cop deixat el BID, vostè es troba al mig del moviment Espanya-Portugal amb l'Amèrica Llatina. Creu que Europa, en general, és conscient de l'oportunitat que representa tenir una relació privilegiada amb l'Amèrica Llatina?

E.I.: Depèn molt dels països. També tinc la impressió que la Unió Europea avui dia està molt ocupada amb els seus problemes i reptes –és una impressió!–, i crec que el grau d'atenció que Europa para a l'Amèrica Llatina s'ha anat reduint com a conseqüència de diversos fenòmens. Tanmateix, no ha estat així en l'àmbit empresarial, en què les inversions, sobretot espanyoles, han tingut un pes molt significatiu i són molt importants a l'Amèrica Llatina. La qüestió principal és com assentar una presència més dinàmica en una regió que té tant per oferir, com molt bé sap Espanya. Som un mercat de cinc-cents cinquanta milions de persones; és un producte que dona... no ho sé, més enllà d'un trilió de dòlars. Tenim una massa de recursos naturals espectacular, i és important dir-ho: ara per ara l'Amèrica Llatina té una nova oportunitat, gràcies principalment als seus immensos recursos naturals, en un món que ha multiplicat el mercat a causa de la incorporació massiva dels països asiàtics. Aquesta incorporació comporta una demanda espectacular de matèries primeres llatinoamericanes i, per tant, és una oportunitat de generar recursos, encara que és evident que amb això no ens desenvoluparem, perquè hi ha molts països amb recursos naturals que són molt pobres.

Per tant, ara la maduresa, la bona conducció de la política econòmica, el desenvolupament i la capacitat de la gent ens hauria de fer pensar que, en el fons, aquesta oportunitat ha d'esdevenir un gran motor per accelerar la resta de coses: per generar ocupació i assolir un nivell de vida molt més digne.

J.O.: Vostè, com a observador mig des de dins i mig des de fora, com veu Europa i el conjunt de la societat europea?

E.I.: Nosaltres sempre hem vist Europa com el mirall en què ens agradaria veure'ns reflectits, perquè és un model que avança en consciència social i té un Estat del benestar molt estès. Vist des de fora, és un ideal molt preuat. No obstant això, sabem que l'Estat del benestar té límits, i que cal conciliar-los, perquè sinó no pot assumir la capacitat creadora i de producció dels països.

Com es pot trobar l'equilibri entre el benestar i, alhora, l'estímul a la innovació sense intervenció de l'economia? És un equilibri molt delicat. Els

països nòrdics estan intentant trobar-lo a la seva manera, i crec que les coses van per aquí. El món modern imposa a tots els països, sense excepció, un repte de competitivitat molt gran perquè cal continuar creixent, i en aquest esquema de competitivitat les noves formes de producció exigeixen un elevat grau de flexibilitat a les economies, que cal respectar, perquè sinó no es creix.

És cert que a vegades sembla percebre's cert retorn d'Europa a l'euro pessimisme, almenys selectivament en alguns països, encara que probablement a Espanya no tant. En aquest sentit, Espanya ha fet bé en apostar per l'Amèrica Llatina, perquè és –sobretot serà– una manera de beneficiar-se i d'enfortir-se cap endins en el seu paper en el marc de la UE. El pessimisme o l'escepticisme a Europa és preocupant, especialment per a nosaltres, perquè per a nosaltres l'equilibri de l'esforç de les relacions amb els Estats Units és important, així com les relacions amb Europa –segons el país, òbviament–: una Europa dinàmica, amb capacitat creadora, té un gran paper en les expectatives de futur de l'Amèrica Llatina.

J.O.: Però n'hi ha que tenen la impressió que si Europa continua així, l'Amèrica Llatina acabarà trobant aquest contrapunt més a l'Àsia que no pas a Europa, com de fet ha passat els darrers anys amb els acords Brasil-Xina.

E.I.: Jo no ho crec. És cert que l'Àsia ens donarà oportunitats d'exportació, però també desafiaments importants derivats de la importació. I aquesta mena de competitivitat és un gran repte per a nosaltres. No crec que l'opció sigui Europa o l'Àsia, sinó Europa i l'Àsia, i els Estats Units. En última instància, nosaltres hem d'operar en tots els camps per igual, perquè si bé l'Àsia ens dóna oportunitats en matèria d'exportació, Europa ens en dóna en matèria d'ocupació, de tecnologia i d'inversions de forma molt més accelerada que no pas l'Àsia. De manera que és, en conjunt, que hem de mirar cap al nord: els Estats Units tenen un paper clau en les relacions econòmiques amb l'Amèrica Llatina, però Europa i l'Àsia també, a la seva manera.

El que tenim ara és un nou agent en la immensa equació internacional, que es diu Àsia i que pot rivalitzar molt i revaloritzar les exportacions pel que fa als preus i la demanda. Això és molt important, però per a nosaltres les relacions amb els Estats Units i amb Europa continuen essent fonamentals per tota la resta de motius –n'hi ha prou amb dir que els grans inversors avui a

l'Amèrica Llatina són els Estats Units i Espanya: si no hi ha inversió, no hi ha acumulació i, per tant, no hi ha creixement. En aquest terreny l'experiència ens demostra pragmàticament que per resoldre l'equació cal jugar en tots els camps.

J.O.: I intentar guanyar tots els partits?

E.I.: Si es pot.

ENRIQUE V. IGLESIAS, SECRETARI GENERAL IBEROAMERICÀ

Enrique V. Iglesias va iniciar la seva gestió com a Secretari General Iberoamericà l'1 d'octubre de 2005, després d'haver estat disset anys president del Banc Interamericà de Desenvolupament (BID). Anteriorment, fou ministre de Relacions Exteriors de l'Uruguai (1985-1988); secretari executiu de la Comissió Econòmica per a Amèrica Llatina i el Carib de les Nacions Unides (CEPAL), del 1972 al 1985; secretari general de la Conferència de les Nacions Unides sobre Fonts d'Energia Noves i Renovables celebrada a Nairobi, Kenya, el 1981, i president de la Reunió Ministerial que va donar inici a la Ronda Uruguai de l'Acord General sobre Aranzels i Comerç (GATT), a Punta de l'Est, Uruguai, el 1986. Entre 1966 i 1968 va ser president del Banc Central de l'Uruguai.

Iglesias va iniciar la seva carrera l'any 1954 al sector privat com a director de la Unió de Bancs de l'Uruguai. En el camp acadèmic fou professor de Desenvolupament Econòmic i Director de l'Institut d'Economia de la Universitat de la República d'Uruguai. Fou membre del Directori del Consell Llatinoamericà de Ciències Socials (CLACSO), i va participar en diferents cursos de la CEPAL, de l'Associació Llatinoamericana d'Integració (ALADI), i de l'Institut Llatinoamericà i del Carib de Planificació Econòmica i Social (ILPES) de Nacions Unides, al directori del qual va pertànyer des del 1965 i del qual fou president entre 1967 i 1972.

El nou Secretari General Iberoamericà ha escrit nombrosos articles i assaigs sobre les diferents dimensions del desenvolupament d'Amèrica Llatina i és autor, entre d'altres, dels següents llibres: *América Latina en el umbral de los años ochenta*; *El desafío energético* i *Desarrollo i equidad: el desafío de los años ochenta*.

També ha rebut nombroses distincions i reconeixements internacionals, entre ells el *Premo Príncipe de Asturias* i la *Gran Cruz de Isabel la Católica*, així com les més altes

condecoracions dels països llatinoamericans. És doctor honoris causa per les Universitats de Carlton, Ottawa (1991), Autònoma de Guadalajara, Mèxic (1994), «Cándido Méndez» de Rio de Janeiro (1994), Southeastern Louisiana University, Estats Units (2000), Nacional Mayor de San Marcos en Lima, Perú (2001), i de la *Pontificia Universidad Católica Madre y Maestra de Santiago*, República Dominicana (2004). L'any 2003, el Secretari General de la ONU, Kofi Annan, el va nomenar membre de la Comissió d'Alt Nivell per avaluar les amenaces a la pau i a la seguretat mundials, així com la reforma de les Nacions Unides. El 2005, Annan va tornar a comptar amb Iglesias com a expert mundial per al Grup d'Alt Nivell que posarà en funcionament l'Aliança de Civilitzacions, una iniciativa del president del govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero.

Iglesias va néixer a Astúries, Espanya, i és ciutadà naturalitzat uruguaià. Va graduar-se en Economia i Administració a la Universitat de la República d'Uruguai el 1953 i va cursar estudis superiors d'especialització als Estats Units i França.